

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

privind inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Raisa Gherciu împotriva OCN „Iute Credit” SRL

(constatarea clauzelor abuzive)

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2022

(cererea nr: 2ra-466/23

Nr. PIGD 2-19119064-01-2ra-23032023)

Recursul declarat până la 1 septembrie 2023. Recurs inadmisibil. Dezacordul recurentei cu soluția instanțelor inferioare.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru - jud. L. Lavric
Curtea de Apel Chișinău - jud. M. Guzun, V. Buhnaci, V. Sîrbu

20 august 2025

Textul corespunde originalului

Studiind în lipsa părților recursul declarat de OCN „Iute Credit” SRL,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Munteanu,
Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 12 iulie 2019, Raisa Gherciu, reprezentată de avocatul Cristian Zagnat, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva OCN „Iute Credit” SRL cu privire la constatarea clauzelor abuzive.

2. În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că dacă nu admite restanțe la restituirea împrumutului, atunci suma finală va fi dublată în raport cu cea împrumutată. Pe de altă parte, în situația în care reclamanta a admis întâzieri, creditorul a pus în aplicare un sistem de sancțiuni care în scurtă perioadă de timp a crescut datoria zădărniciind încercările de restituire.

3. Aceasta a indicat că pârâtul profitând de situația sa dominantă a impus un contract de adeziune care conținea clauze abuzive și anume: pct. 3.1 din contract, care prevedea o taxă aferentă contractului, pct. 3.2 care prevedea o dobândă fixă de 18%, pct. 3.4 care prevedea un comision de garanție.

4. Astfel, prin acțiunea sa, reclamanta a solicitat constatarea caracterului abuziv și a nulității absolute a următoarelor clauze din contractul de împrumut nr. 850323 din 05.12.2017: - compartimentul: Costul total al împrumutului 36.786.96 lei; - compartimentul: Dobânda anuală efectivă 68.31%; - compartimentul: Costul total al împrumutului cu toate compartimentele acestuia; -compartimentul: Taxa aferentă contractului de împrumut; - compartimentul: Dobânda de întâziere și penalitatea contractuală cu literele: a, b, c, d, e, f, g, h, i; -pct. 2.5, 2.6, 3.1, 3.4, 3.5, 4.3 (ii), 4.3 (iii), 4.3 (iv), 5.4 din informațiile standard privind împrumutul pentru consumatori; -Acordul de la anexa nr. 1 la contractul de împrumut nr. 850323 din 05.12.2017; -pct. 5.18, 5.19, 5.21, 5.24, 5.27, 5.28, 5.28.1, 5.28.2, 5.29, 5.30, 5.31, 5.36, 5.37, 5.38, 6.1, 6.2; încasarea sumei de 8.108,75 lei, achitată adăugător și a cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

5. Prin [hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 4 noiembrie 2020](#) cererea de chemare în judecată a fost admisă și s-a constatat caracterul abuziv și nulitatea absolută a următoarelor clauze din contractul de împrumut nr.850323 din 05.12.2017, încheiat între ÎCS OCN „Iute Credit” SRL și Gherciu Raisa: - compartimentul: costul total al împrumutului 36.786,96 MDL; - compartimentul:

dobânda anuală efectivă 68,31%; - compartimentul: costul total al împrumutului cu subcompartimentele acestuia; - compartimentul: taxa aferentă contractului de împrumut; - compartimentul: dobânda de întârziere și penalitatea contractuală: lit.lit.a, b, c, d, e, f, g, h, j; -pct. 2.5, 2.6, 3.1, 3.4, 3.5, 4.3 (ii), 4.3 (iii), 4.3 (iv) și pct.5.4 din Informațiile standard privind împrumutul pentru consumatori; - acordul de la Anexa nr.1 la contractul de împrumut nr.850323 din 05.12.2017; - pct.pct.5.18, 5.19, 5.21, 5.24, 5.27, 5.28, 5.28.1, 5.28.2, 5.29, 5.30, 5.31, 5.36, 5.37, 5.38, 6.1, 6.2.

6. În motivarea hotărârii, instanța de judecată a constatat că comisioanele și taxele adiționale ale împrumutului nu au fost în niciun fel negociate cu reclamanta, OCN „Iute Credit” SRL nu a oferit nici un criteriu pentru a clarifica modul de calcul al acestora, din ce constă activitatea întreprinderii, care sunt serviciile prestate la monitorizarea și administrarea împrumutului, pentru care se încasează comisioanele și nici pentru care servicii se încasează aceste comisioane, fapt ce denotă că, sumele pretinse cu titlu de taxe și comisioane reprezintă o dobândă camuflată care are drept scopul ademenirea clienții prin stabilirea unei dobânzi declarate mai redusă.

7. În condițiile enunțate, clauzele ce se referă la taxa aferentă contractului și la comisionul de garanție nu sunt negociate de părți, fiind abuzive și respectiv urmează a fi anulate, or, caracterul de adeziune al contractului și inexistența unui consimțământ valabil, impun declararea de către instanță a nulității clauzelor abuzive care impun dobânzi camuflate sub denumirea de „taxe” și „comisioane”.

8. La fel, instanța a atestat că clauzele cu privire la „taxa aferentă contractului” și „comisionul de garanție” sunt formulate în termeni neclari, deși în esență reprezintă o dobândă camuflată, însă prin formulare se încearcă a-i atribui o altă funcție, care derogă de la prevederile de bază stabilite în art. 869 Codul civil care statuează că, dobânda trebuie să fie într-o relație rezonabilă cu rata de bază stabilită de BNM. Astfel, clauzele cu privire la taxa aferentă contractului și comisionul de garanție sunt lovite de nulitate absolute, fiind contrare prevederilor imperative ale art.art.716, 869 Codul civil, iar sumele pretinse cu acest titlu nu urmează a fi încasate de la consumator.

9. Din analiza conținutului contractului de împrumut încheiat cu reclamanta, instanța a constatat că OCN „Iute Credit” SRL a inserat în contract mai multe clauze penale și care urmează a fi aplicate alternativ și nicidecum cumulativ. Instanța atestă că, din ambiguitatea redactării acestor clauze cu privire la penalitate, indubitabil rezidă că niciun consumator nu avea posibilitatea să sesizeze obligația sa de a achita cumulativ sumele indicate la pct. 4.3 (ii) 4.3 (iii), 4.3 (iv) din informații standard privind împrumutul pentru consumatori, pct. e, g, cu privire la dobânda de întârziere și penalitatea contractuală, fapt ce denotă că acestea sunt abuzive și prin urmare lovite de nulitate absolute, or, pârâta a beneficiat de poziția

sa dominantă, incluzând în contractul de împrumut din 05.12.2017 clauze abuzive, vădit în detrimentul consumatorului.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

10. La 4 decembrie 2020 prin intermediu poștei terestre OCN „Iute Credit” SRL a depus o cerere de apel, care a fost înregistrată la 8 decembrie 2020, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii din 4 noiembrie 2020 și emitere aunei noi hotărâri prin care se va respinge acțiunea ca neîntemeiată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

11. Prin [decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2022](#), a fost admis apelul OCN „Iute Credit” SRL, casată integral hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 04 noiembrie 2020, cererea de chemare în judecată depusă de Raisa Gherciu a fost admisă parțial, s-a constatat caracterul abuziv al clauzelor 3.1, 3.4, 3.5, 4.3(ii), 4.3(iii), 4.3(iv), paragraful Informații standard privind împrumutul pentru consumatori, precum și pct. e., g. ale contractului nr. 850323 din 05.12.2017, încheiat între OCN „Iute Credit” SRL în calitate de împrumutător și Gherciu Raisa în calitate de împrumutat. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

12. În motivarea soluției, instanța de apel a considerat că acordarea împrumuturilor pe care le oferă reclamantul, face parte din activitatea firească a reclamantului-apelant OCN „Iute Credit” SRL, care este un profesionist, iar costurile ce apar în legătură acordarea acestuia urmează a fi acoperită prin perceperea dobânzii, iar apelantul nu a motivat în ce mod aceste încasări sunt necesare, iar OCN „Iute Credit” SRL nicidecum nu a justificat oportunitatea încasării taxei aferente contractului și comisionului pretinse și rațiunea încasării acestor sume, precum și nu a fost adusă nici la cunoștința consumatorului, or aceste cheltuieli pot fi justificate doar prin prisma încasării unei dobânzi contractuale și nicidecum în ceea ce privește încasarea unor taxe și a comisioanelor.

13. Subsecvent, Colegiul civil a mai constatat că aceste comisioane prestabilite sunt în contradicție cu prevederile art. 5 alin. (1)-(3) și (5) lit. e) ale Legii cu privire la clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii nr. 256 din 09.12.2011. Astfel, prin introducerea taxei aferente împrumutului și comisionului de garanție, impune consumatorului executarea unei obligații, fără a-i acorda debitorului o contraprestație în acest sens, or, acordarea împrumutului nu poate fi calificată drept un temei care justifică automat încasarea sumelor pretinse, iar taxele și comisioanele prin natura sa nu au la bază nici un suport juridic, comerciantul nemotivând oportunitatea și necesitatea acestuia, astfel sumele pretinse au de fapt caracterul unei dobânzi camuflate, faptul dat fiind inadmisibil în raportul cu consumatorii.

14. Instanța de apel a mai precizat că în contractul de împrumut nr. 850323 din 05 decembrie 2017, părțile deja au stabilit o dobândă anuală în mărime de 18% anual, iar în acest sens societatea reclamantă artificial pretinde o triplă prestație.

15. Clauzele cu privire la taxa aferentă contractului și la comisionul de garanție nu sunt negociate de părți, Colegiul le-a calificat ca fiind abuzive și pasibile a fi anulate. Or, caracterul de adeziune al contractului și inexistența unui consimțământ valabil, impun declararea de către instanță a nulității clauzelor abuzive care impun dobânzi camuflrate sub denumirea de „taxe” și „comisioane”.

16. Instanța de apel apreciază că alegațiile reclamantei în partea ce ține de anularea acestor clauze sunt întemeiate, or, pct. 4.3 (iii), 4.3 (iv), paragraful „Informații standard privind împrumutul pentru consumatori”, pct. e., g., paragraful „Dobânda de întârziere și penalitatea contractuală” sunt clauze contractuale standard, luând în calcul prevederile exprese ale legii (art. 719 lit. f) din Codul civil) precum și prevederile din Directiva nr. 93/13/CEE, în conformitate cu prevederile art. 217, 220 și art. 717 din Codul civil. Așadar, acestea nu puteau fi aplicate, întrucât sunt abuzive și prin urmare lovite de nulitate absolută.

17. În ceea ce privește cerințele reclamantei Gherciu Raisa cu privire la declararea ca fiind abuzive a clauzelor de la compartimentul: Dobânda de întârziere și penalitatea contractuală cu literele: a, b, c, d, f, h, i; -pct. 2.5, 2.6, 5.4 din informațiile standard privind împrumutul pentru consumatori; -Acordul de la anexa nr. 1 la contractul de împrumut nr. 850323 din 05.12.2017; -pct. 5.18, 5.19, 5.21, 5.24, 5.27, 5.28, 5.28.1, 5.28.2, 5.29, 5.30, 5.31, 5.36, 5.37, 5.38, 6.1, 6.2, instanța de apel consideră aceste cerințe ale reclamantei ca fiind nefondate, fiind pasibile de a fi respinse, dat fiind faptul că din conținutul acestora instanța nu a stabilit caracterul abuziv al acestora, prin care ar fi defavorizat consumatorul în raport cu comerciantul.

18. Instanța de apel consideră că la această etapă cerința reclamantei privind încasarea sumei de 8.108,75 lei este una prematură în condițiile în care OCN „Iute Credit” SRL nu a făcut un recalcul și nu a ajustat datoria în urma hotărârii adoptate în prezenta cauză, iar o parte din clauzele care presupun încasarea unor plăți aferente contractului au rămas în vigoare, astfel instanța nu poate specula cu privire la datoria care o pretinde OCN „Iute Credit” SRL, or acest fapt la moment, depășește competențele instanței de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La 14 martie 2023, OCN „Iute Credit” SRL a depus o cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2022 prin care a solicitat casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

20. În motivarea recursului său, recurenta a indicat că Raisa Gherciu nu poate invoca comportamentul său de rea credință la întemeierea pretențiilor sale, indicând că pe urma admiterii acțiunii se dorește a obține un avantaj prin constatarea nulității clauzelor, în contextul în care are restanțe la restituirea împrumutului.

21. Recurenta a mai indicat că instanța de apel nu a aplicat criteriile de apreciere a clauzelor ca fiind abuzive.

22. OCN „Iute Credit” SRL a indicat că clauza cu privire la taxa aferentă contractului de împrumut este definită clar și indică în mod expres activitățile prestate în schimbul perceperii acestei plăți. Referitor la comisionul de garanție, recurenta a explicat că acesta vine să acoperite pierderile datorate fluctuației monedei în raport cu valuta Euro. Cu privire la dobânda anuală efectivă, recurenta a indicat că instanța de apel nu și-a argumentat deloc poziția. În ceea ce privește penalitățile, recurenta a indicat că este în drept să evalueze anticipat eventualul prejudiciu cauzat, iar penalitățile fixe vin să compenseze cheltuieli necesare în legătură cu neexecutarea obligațiilor de către debitor, cum ar fi expedierea scrisorilor. Cu referire la penalitatea de 30% pentru reziliere anticipată, recurenta a indicat că interpretarea instanței de apel ar fi lipsită de sens, or ar permite consumatorilor să nu își îndeplinească obligațiile fără a suporta vreo consecință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

24. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

25. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).”

26. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.”

27. Art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”

28. Art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

29. Art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

30. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 14 decembrie 2022 (Vol. I, f.d. 215-2017).

31. Decizia integrală a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces la 6 februarie 2023 (Vol. I, f.d. 2023).

32. Recurenta OCN „Iute Credit” SRL a depus cererea de recurs împotriva Deciziei Curții de Apel din 14 decembrie 2022 la 14 martie 2023, motiv pentru care se consideră depus în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

33. Analizând conținutul cererii de recurs, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că pe lângă faptul că reiterează similar argumentele expuse în cererea de apel și căroră li s-a dat o apreciere corespunzătoare, însăși recurenta indică că nu este de acord cu decizia emisă și că contestă, de fapt, temeinicia soluției instanței de apel (pct. 34, 42 din recurs).

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atrage atenția, în principal, că prevederile Codului de procedură civilă indică nu doar asupra caracterului nedevolutiv al recursului, dar și asupra unui standard de seriozitate a din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material, capabile să răstoarne deciziile instanțelor de apel contestate.

35. Astfel, pentru a trece testul de admisibilitate, cererile de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată și raportată la decizia instanței de apel.

36. Instanța de recurs observă că temeiurile de casare sau modificare a unei hotărâri judecătorești (art. 386-388 din Codul de procedură civilă) sunt diferite de temeiurile recursului (art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare la data declarării recursului). Așadar, este firesc ca și conținutul cererilor de apel și de recurs să fie diferite. În caz contrar, recurentul nu aduce elemente noi, ci doar repetă poziții anterioare, eventual „anticipând” critica față de o decizie care încă nu este emisă.

37. O astfel de conduită procesuală – reluarea automată a conținutului cererii de apel în cererea de recurs – duce la concluzia că recurentul nu a oferit Curții Supreme de Justiție argumente corespunzătoare pentru analiza legalității deciziei instanței de apel.

38. Or, critica recurentului, fiind una de temeinicie a deciziei instanței de apel, solicită Curții Supreme de Justiție să ofere o proprie calificare a raportului juridic între părți și să purceadă la interpretarea clauzelor contractuale, evaluând caracterul plăților prevăzute în conținutul său, din motiv că ar fi de acord cu constatările făcute în acest sens de Curtea de Apel Chișinău.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în fața Curții de Apel Chișinău și căroro le-a fost dată apreciere în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției. Aceasta înseamnă că nu sunt întrunite condițiile legale pentru a permite Curții Supreme de Justiție să examineze recursul pe fondul său, or critica rămâne la nivelul unui simplu dezacord cu soluția pronunțată în apel.

40. În circumstanțele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul OCN „Iute Credit” din 7 motiv că recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă în vigoare la data declarării acestuia.

41. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de OCN „Iute Credit” SRL.

Încheierea este irevocabilă

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat